

15.12.2017

Sisäministeriö
Kirjaamo@intermin.fi

Lausuntopyyntö SMDno-2016-1495, 2.11.2017

LAUSUNTO LAIEIKSI PELATUSLAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Sisäministeriö on pyytänyt aluehallintovirastoilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Lausuntonaan aluehallintovirasto pitää luonnoksissa esitettyjä järjestelyjä yleisesti hyvin sovitettuina meneillään olevaan hallinnon muutokseen.

Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää muutoksina lakiin pelastuslain muuttamisesta seuraavaa

2 a § Määritelmät:

5) *sopimuspalokunnalla vapaaehtoista palokuntaa, laitospalokuntaa, teollisuuspalokuntaa, sotilaspalokuntaa, joka on tehnyt pelastuslaitoksen kanssa sopimuksen pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta.*

Em. kohtaa ehdotetaan muutettavan seuraavaksi: 5) sopimuspalokunnalla vapaaehtoista palokuntaa, laitospalokuntaa, teollisuuspalokuntaa, sotilaspalokuntaa, joka on tehnyt pelastuslaitoksen kanssa sopimuksen tiettyjen *pelastustoimeen* kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Uutena terminä:

6) *sopimushenkilöstöllä tarkoitetaan pelastustoimen tehtäväalaan palokuntasopimuksen tai työ sopimuksen perusteella osallistuvaa henkilöstöä.*

Sopimushenkilöstö -termiä käytetään jo yleisesti pelastustoimessa ja sillä tarkoitetaan yhteisesti pelastustoimintaan osallistuvaa sivutoimista henkilöstöä sekä sopimuspalokuntien pelastustoimintaan osallistuvaa henkilöstöä ja muun palokuntasopimuksen tehneen yhteisön pelastustoimintaan osallistuvaa henkilöstöä. Yhtenäisellä termillä edistettäisiin osaltaan pelastustoimen yhdenvertaisuutta ja vahvistettaisiin sopimuspalokuntien roolia pelastustoimessa.

Huomioitava pykälissä 56 § ja 57 §.

Huomioina lakiin Pelastusopistosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta aluehallintovirasto esittää seuraavaa

- 1) alueellisten maanpuolustuskurssien järjestämisestä yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa;
- 2) maakuntien yhteisten valmius- ja häiriötilanneharjoitusten järjestämisestä yhteistyössä maakuntien kanssa; sekä
- 3) pelastustoimintaan osallistuvan sivutoimisen henkilöstön, pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (/) 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun palokunnan ja muun sopimuksen tehneen yhteisön henkilöstön koulutuksen opetussuunnitelman valmistelusta, ylläpidosta ja kehittämisestä, kouluttajakoulutuksesta, kouluttajarekisterin ylläpidosta sekä opetusmateriaalin tuottamisesta.

Kohdassa 1 määritetään, että Pelastusopisto järjestäisi alueelliset maanpuolustuskurssit yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa. Kohtaa tulisi täydentää siten, että Pelastusopisto vastaisi maanpuolustuskurssien järjestämisestä yhteistyössä maakuntien ja Puolustusvoimien kanssa. Maakuntien ollessa osana järjestämistä, säilyisi alueellisuus ja kytkentä siviiliyhteiskuntaan paremmin kuin vain Pelastusopiston ja Puolustusvoimien yhteistyössä. On huomioitava, ettei varautuminen ole vain pelastustoimen ja puolustusvoimien välinen asia, vaan koko yhteiskunnan asia, jossa tulevaisuudessa keskiössä ovat maakunnat sekä elinkeinoelämä.

Maanpuolustuskursseihin ja valmius- ja häiriötilanneharjoituksiin liittyvät tehtäväsiirrot aluehallintovirastoilta Pelastusopistolle arvioidaan olevan noin 4 henkilötyövuotta. Aluehallintovirasto esittää huolensa, että onko arvioitu resurssi kuitenkin riittävä, jotta maanpuolustuskurssit ja muut harjoitukset pysyisivät laadukkaina ja vastaisivat yhteiskunnan kehitystä myös jatkossa.

Pelastusopisto vastaisi myös pelastustoimen sopimushenkilöstön koulutuksen opetussuunnitelman valmistelusta, ylläpidosta ja kehittämisestä, kouluttajakoulutuksesta, kouluttajarekisterin ylläpidosta sekä opetusmateriaalin tuottamisesta. Tehtävien vastuuttaminen edellyttäisi Pelastusopistolle 1,5 henkilötyövuoden lisätarvetta tai tehtävien uudelleen järjestelyä. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan arvioitu 1,5 henkilötyövuosimäärä ei ole riittävä ainakaan tehtäviensiirron alkuvaiheessa, sillä järjestäjien tuottaessa ja kehittäessä koulutuksia ja materiaaleja on mukana ollut laajasti pelastustoimen vapaaehtoista henkilöstöä. Resurssissa tulee ottaa huomioon myös opetusmenetelmien kehittyminen, jolloin Pelastusopistolle tyypillinen luennolta harjoituksen -tyyppinen koulutus ei ole tulevaisuudessa tehokkain ratkaisu.

Ylijohtaja

Sirkka Jakonen

Pelastusylitarkastaja

Kai Horelli